

Masarykova univerzita v Brně

Pedagogická fakulta

Teorie a didaktika výchovy ke zdraví

PROJEKT
Budeme mít bratříčka nebo
sestříčku

Hana Dvořáková

Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Prezenční studium

2006/2007

Název: Budeme mít bratříčka nebo sestřičku

Třída: 2., 3. (podle vyspělosti dětí), ideální počet žáků: 20

Rozsah projektu: 4-5 hodin

VVC:

- Žáci:
- mají představu o tom, jak přichází na svět člověk
  - dokáží popsat svými slovy, jak vzniká nový život
  - rozlišují mezi pohlavími MUŽ × ŽENA
  - orientují se v etapách vývoje lidského života po narození
  - pracují s informací a zrodu psích mláďat
  - pracují s informacemi - třídí důležité informace, zpracovávají je
  - spolupracují ve skupině
  - naslouchají kamarádovi, nabídnou pomoc
  - dokáží vyjádřit vlastní názor, představu svými slovy

Pomůcky: pracovní text, knihy, encyklopedie, pastelky, fixy, velké papírové plachty pro skupinovou práci

Organizace třídy: Žáci pracují nejprve společně – při motivačním rozhovoru, kolečko po stanovištích, pak se rozdělí do skupin a na velkou papírovou plachtu zpracují informace, které se dozvěděli na stanovištích. Při závěrečné prezentaci skupina představí svůj plakát, následuje instalace v chodbě školy.

Průběh projektu:

- motivační kroužek
  - sed v kruhu, četba **Motivačního příběhu**
  - začne číst učitel, pak se mohou postupně střídat lepší čtenáři
  - po přečtení následuje povídání o příběhu, odpovědi na otázky
*Co dostaly děti k narozeninám?
Kde rodiče vzali toho pejska? Je tomu opravdu tak? Pejsci se kupují v obchodě? Kde se tam berou?
A co bratříček nebo sestřička, sourozenec? Kde vzali rodiče nás? Taky v obchodě?*
  - po tomto úvodním rozhovoru si učitel udělá představu o tom, co všechno už žáci vědí o tom, odkud se berou děti, pro snadnější představivost dětí je zde toto téma rozvíjeno v souvislosti se zvířetem – psem

Časová dotace: 60 minut

- kolečko po stanovištích – učitel obejde s žáky všechna stanoviště, na každém si povídají, vysvětlují

1. stanoviště: Jak je to s pejsky?

→ učitel zvolí podle svého hloubku a rozsah vědomostí podle věku dětí a po domluvě s rodiči žáků

(literatura: různé encyklopedie psů, obrázky, Encyklopedie pohlavního života 7-9 let, nakl. SLOVART 1994, str. 36)

2. stanoviště: **Bratříček nebo sestřička?**

→ učitel zvolí podle svého hloubku a rozsah vědomostí podle věku dětí a po domluvě s rodiči žáků

→ důraz na rozdílnost pohlaví – chlapec × dívka

→ etapy vývoje lidského života po narození

(literatura: obrázky, obrázky člověka v etapách vývoje lidského života – viz Prvouka pro 3. ročník ZŠ, nakl. Nová škola 2002, Encyklopedie lidského života 7-9 let, nakl. SLOVART 1994, str. 9 – 18, popř. i dále)

Časová dotace: 30 + 30 minut

- rozdělení do skupin
  - zpracování velkého papírového plakátu na téma Budeme mít bratříčka nebo sestřičku
  - měl by obsahovat informace, které se žáci dověděli především na 2. stanovišti, informace z 1. stanoviště slouží především k lepšímu pochopení celého tématu
  - během tvorby plakátu mají žáci možnost konzultovat s učitelem, vracet se na stanoviště a znovu vyhledávat informace, které potřebují

Časová dotace: 90 minut

- prezentace
  - představení plakátů: kdo na něm pracoval, co na něm najdeme
  - instalace plakátů na chodbě školy

Časová dotace: 45 minut

Použitá literatura:

Encyklopedie pohlavního života 7-9 let, nakl. SLOVART 1994

Prvouka pro 3. ročník ZŠ, nakl. Nová škola 2002

Internet

Motivační příběh:

Martina s Tomášem dnes nemají stání. Tomáš pobíhá celý den po pokoji jako lev v kleci a tropí hlouposti. Martina už zkusila všechny možné hry, ale u žádné dlouho nevydržela. Každou chvíli se utíká podívat ke dveřím, jestli něco nezahledne. „Přijde už maminka brzo?“ ptá se.

„Brzy holčičko,“ odpoví tatínek, který se už nějakou dobu činí v kuchyni. „Víš přece, že má teď hodně práce. A vůbec, co to s vám dneska je?“

„Ale nic, nic.....“ mumlají děti.

„Dělá, jako by nevěděl,“ zašeptal Tomáš sestře. Ve skutečnosti ví tatínek moc dobře, že mají dnes narozeniny. Je jim oběma sedm let. Jak by taky ne, vždyť jsou dvojčata. Kromě toho si Martina všimla v ledničce obrovského dortu se spoustou svíček. Otázka je, co bude s dárky. Tatínek s maminkou je obvykle mají schované ve svém pokoji pod skříní. A Martina s Tomášem vždycky využijí toho, když rodiče nejsou doma, aby balíčky prozkoumali – třesou s nimi, potěžkávají je a ohmatávají, aby uhádli, co je uvnitř. Ale tentokrát nenašli nic. A přitom prohledali celý byt!

„Nejspíš zapomněli,“ fňuká Tomáš, který myslí vždycky jen na to nejhorší.

„Blázníš? Ti by nikdy nezapomněli!“ odsekne Martina. „Na to nás mají moc rádi.“

Ale i tak je to divné. Znovu se dívají do kalendáře. Omyl je vyloučen, dneska mají narozeniny. Nakonec se usnesou na tom, že dárky asi obstará maminka na poslední chvíli. Proto nic nenašli.

Maminka se vrátila hodně pozdě, ruce ověšené taškami. Děti jí dají pusku a hrnou se jí pomoci.

Martina s Tomášem mají jedinou starost – najít svoje dárky. Vyprazdňují tašky na stůl: je tam máslo, zelenina, dětská láhev, ovoce, konzervy, rýže, dudlík, těstoviny a zase ovoce. Teď už všechno vyndali a nic! Žádná s těch věcí na stole na dárek nevypadá. V té roztržitosti se vůbec nepozastavili nad tak divným nákupem...

„A co naše narozeniny?!“ Tomáš je tak zklamaný, že má v očích slzy.

„Ano... co naše narozeniny... a naše dárky?“ vzlykne Martina, i když dobře ví, že by se takhle ptát neměla, ale je to silnější než ona. Je tak rozčilená, že se nemůže ovládnout.

„Ach ano, máte pravdu... co dárky?“ opakuje maminka jakoby roztržitě.

„Páni, dárky!“ Tatínek se očividně baví, ale rychle vyskočí a na malou chvíli někam odběhne.

Tatínek je ale hned zas zpátky a nese v ruce nějakou krabici, ze které se ozývá jakési škrábání. Martina s Tomášem se se zatajeným dechem pustí do rozvazování mašle na velkém dárku...

A co na ně nevyskočí? „Jé, to je ale krásné štěňátko, hurá“, křičí a jásají obě děti. „Jak se jmenuje? A odkud se vzalo?“

„Jméno mu musíte, děti, vybrat sami,“ říká maminka, „a odkud se vzalo? Koupili jsme ho pro vás s tatínkem v obchodě se zvířátky.“

„Ale teď si tu na chvíli, děti, ještě sedněte, máme pro vás s maminkou ještě jeden dárek.“ „A jaký, jaký?“ dožadovali se děti rychlé odpovědi, ale poslušně se posadili. Maminka s tatínkem si sedli k nim a povídají: „Tomášku, Martinko, budete mít bratříčka nebo sestřičku.“ Děti chvílku zaraženě mlčely a Tomáš pak povídá: „To je taky koupíte v nějakém obchodě?“

